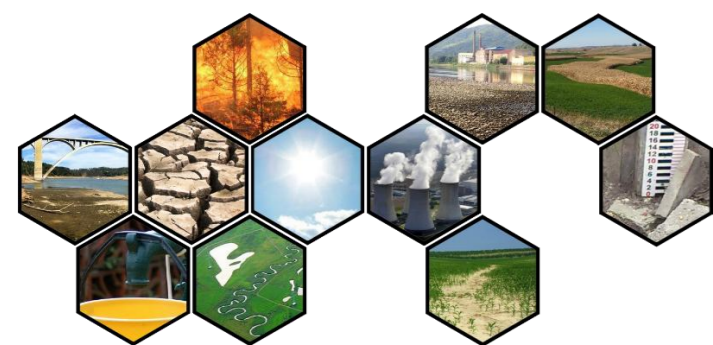

Adaptační opatření k omezení následků sucha: plnění Koncepce na ochranu před následky sucha za rok 2025

Pavel Punčochář a Josef Reidinger

Koncepce ochrany
před následky sucha
pro území České republiky
na období 2023–2027

73 stran a 5 příloh

Usnesení vlády č. 354 ze dne 17. května 2023

POZIČNÍ ZPRÁVA O POKROKU PŘI PLNĚNÍ KONCEPCE OCHRANY PŘED
NÁSLEDKY SUCHA PRO ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2025

Projednaná vládou České republiky v březnu 2026

Motto:

- *nelze očekávat globální pokles emisí „skleníkových plynů“ tak, aby se růst teploty vzduchu zastavil a nepřesáhl do roku 2050 + 2° C*
- *zvýšení teploty výrazně postihne vodní bilanci vnitrozemských vod i oceánů*
- *nejedná se „jen“ o následky sucha a nedostatku vody – jde o narůstající výskyt hydrologických extrémů!*

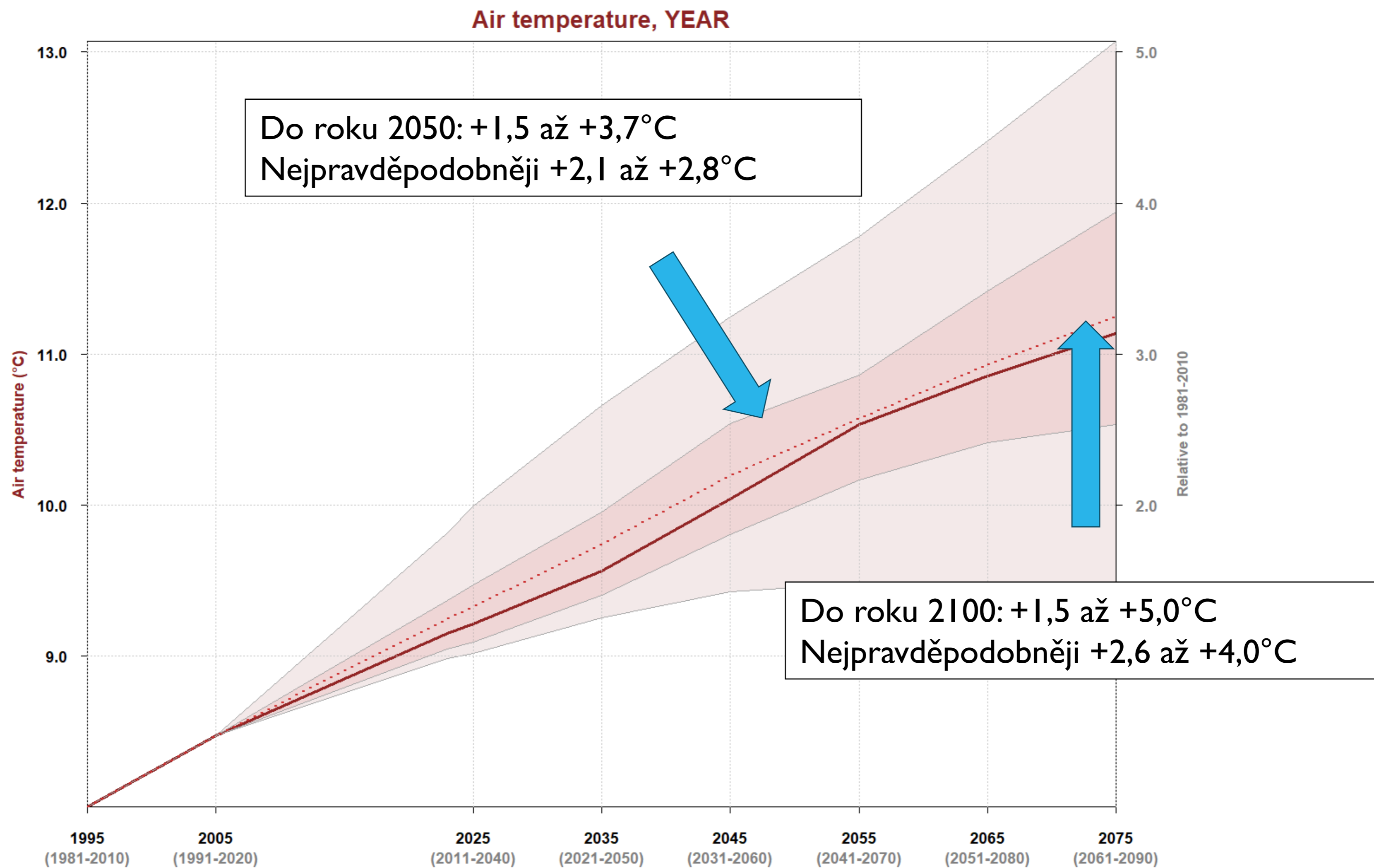
***USKUTEČNÍME VČAS
EFEKTIVNÍ ADAPTAČNÍ OPATŘENÍ ???***

Adaptační opatření k omezení následků sucha: plnění Koncepce na ochranu před následky sucha za rok 2025

Pavel Punčochář a Josef Reidinger

- stále (více) potřeba adaptačních opatření k omezení nepříznivých následků nejenom sucha, ale i povodní (hydrologických extrémů)
- termín „změna klimatu“ není v oblibě, reakce odporu proti přehnaným ambicím na omezení emisí skleníkových plynů /≠ mitigace/, zejména s ohledem na uplatňování tzv. „taxonomie“ = kroků k omezování produkce oxidu uhličitého a metanu (nárůst nesouhlasu s povinnostmi členských států EU plnit cíle Evropské komise podle vyhlášeného harmonogramu, kdy by v roce 2050 bylo dosaženo úrovně koncentrace skleníkových plynů v předindustriálním období, tedy v letech 1850 – 1900)
- mitigační úsilí je na místě, pokud by bylo akceptováno globálně, všemi státy – producenty skleníkových plynů
- rozhodujícím projevem změny klimatu je zvyšování teploty vzduchu a vod na Zeměkouli, dle vědeckých výzkumu nejvíce korelováno s koncentrací oxidu uhličitého (na hlavní příčiny růstu různé odborné názory, nicméně lidská činnost skleníkové plyny produkuje, omezením by bylo možné očekávat omezení růstu teploty i v krátkodobém období cca 100 let a tím dopady na vodní bilanci zvyšováním teploty nejvíce postiženou)
- současné aktivity států předpokládanému výsledku naprosto neodpovídají... evropské státy mají sledovat taxonomii omezování produkce emisí vysokými náklady do investic nízko emisních technologií, ale globální bilance emisí se nemění, ale spíše roste
- podíl Evropy na emisích se udává 5-7 % a dokonce paradoxně klesá nikoliv zaváděním úsporných postupů, ale vlivem globálního růstu emisí... proto názor, že zatížení evropských států investicemi do mitigace vede k poškozování a poklesu konkurence schopnosti výrobků a stagnování ekonomiky, ale teploty vzduchu dále porostou se všemi negativními důsledky
- k omezení následků slouží adaptační opatření, které jsou nezbytné pro vodohospodářskou politiku k udržení dostupných a dostatečných vodních zdrojů a omezení škod nedostatkem vody anebo povodněmi
- obsah Koncepce na ochranu před následky sucha je nutné brát vážně, a maximálně se snažit o naplnění obsažených opatření i průběžně kontrolovat jejich realizace... hodnocení v každoročních „pozičních zprávách“ má význam

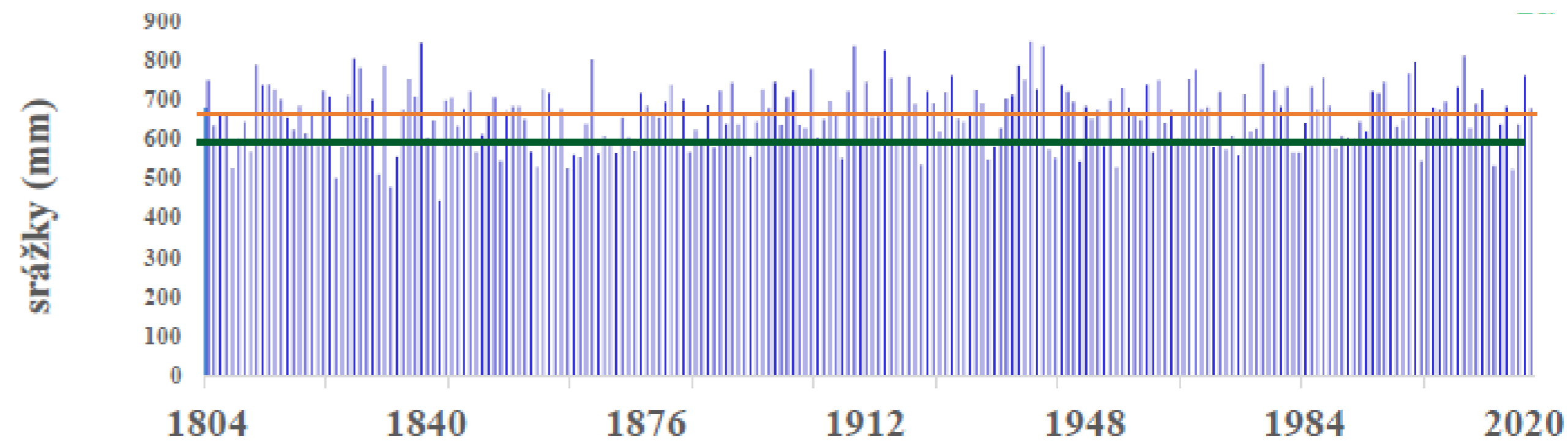
OČEKÁVANÉ ZMĚNY TEPLoty VZDUCHU

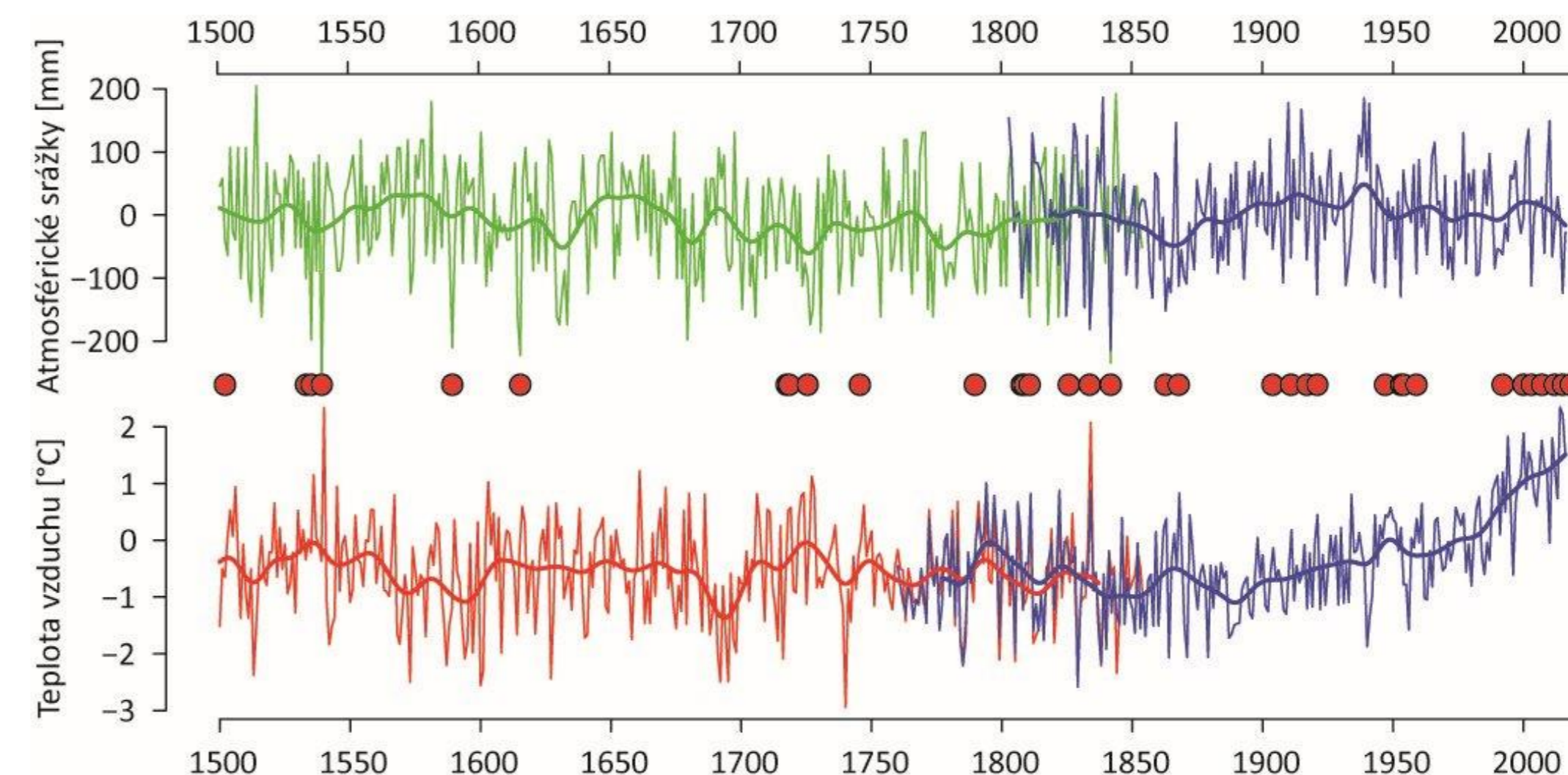
ZÁKLADNÍ SLOŽKY OBĚHU VODY

- výpar
- srážky
- povrchový a podpovrchový odtok
- infiltrace
- voda zadržaná v nádržích (povrchové, podpovrchové)

Výpar z povrchu hladiny
vod půd - **EVAPORACE**
Dýchání rostlin –
TRANSPIRACE
Souhrn výparu + dýchání =
EVAPOTRANSPIRACE

rok	oteplení o C	letní odtok mm	%
1980	0	82,5	100
2020	+1	64,4	78
2040	+2	45,9	56
2060	+3	27,4	33

Od 90. let
SRÁŽKY NEKLESAJÍ **TEPLOTA NARŮSTÁ**

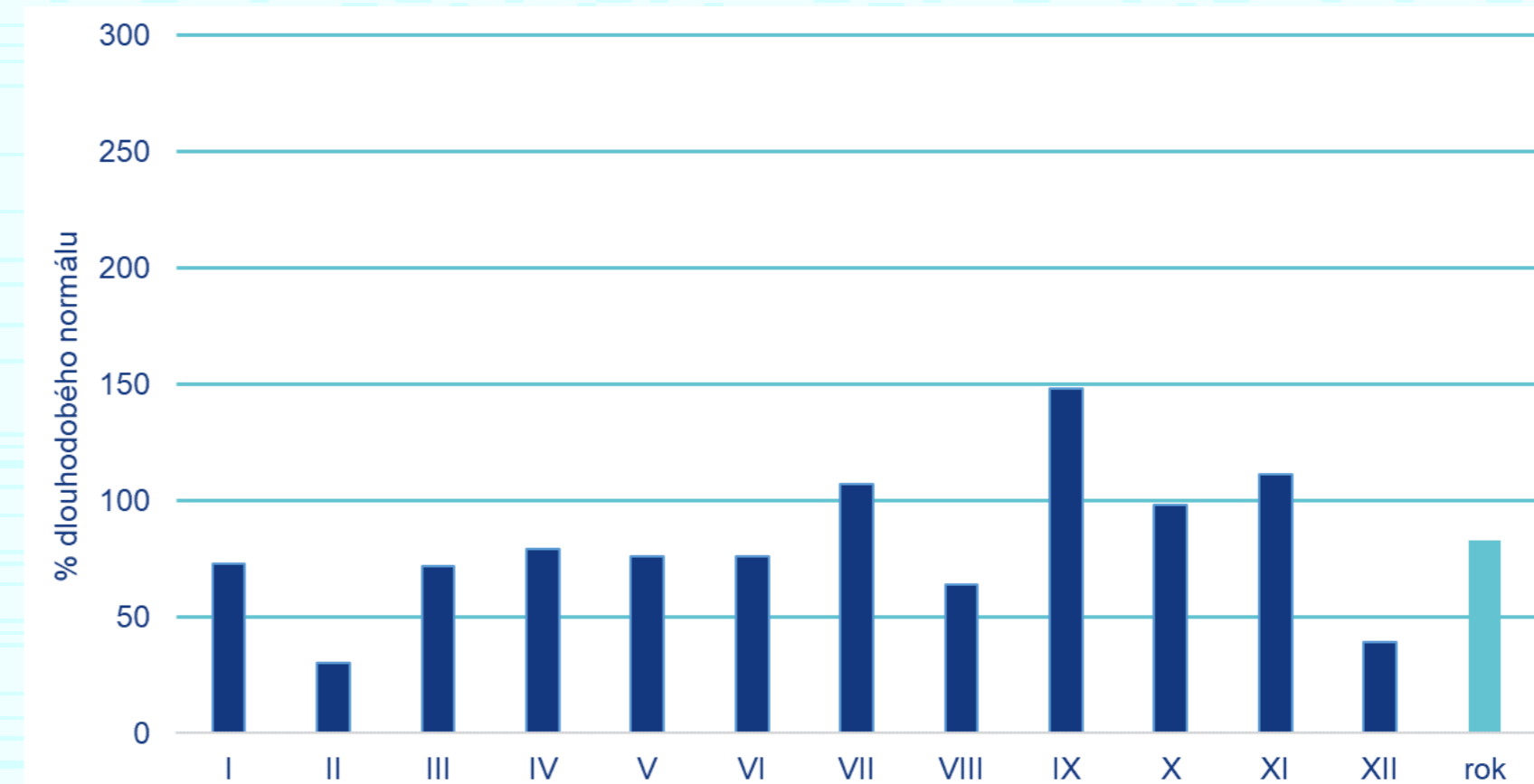
Hydrologický přehled roku 2025

Průměrná teplota v roce 2025 dosáhla 8,8 °C, o 0,5 °C více než je normál období 1991–2020, s předchozím rekordně teplým rokem 2024 o 1,5 °C chladnější.

Celkový srážkový úhrn předběžně dosáhl pouhých 570 mm, cca 83 % dlouhodobého normálu 1991–2020. Roční úhrn byl o ca 200 mm nižší než v předchozím roce.

Prvních šest měsíců roku 2025 srážkově podprůměrných, nejsušším měsícem byl únor s 30 % dlouhodobého normálu.

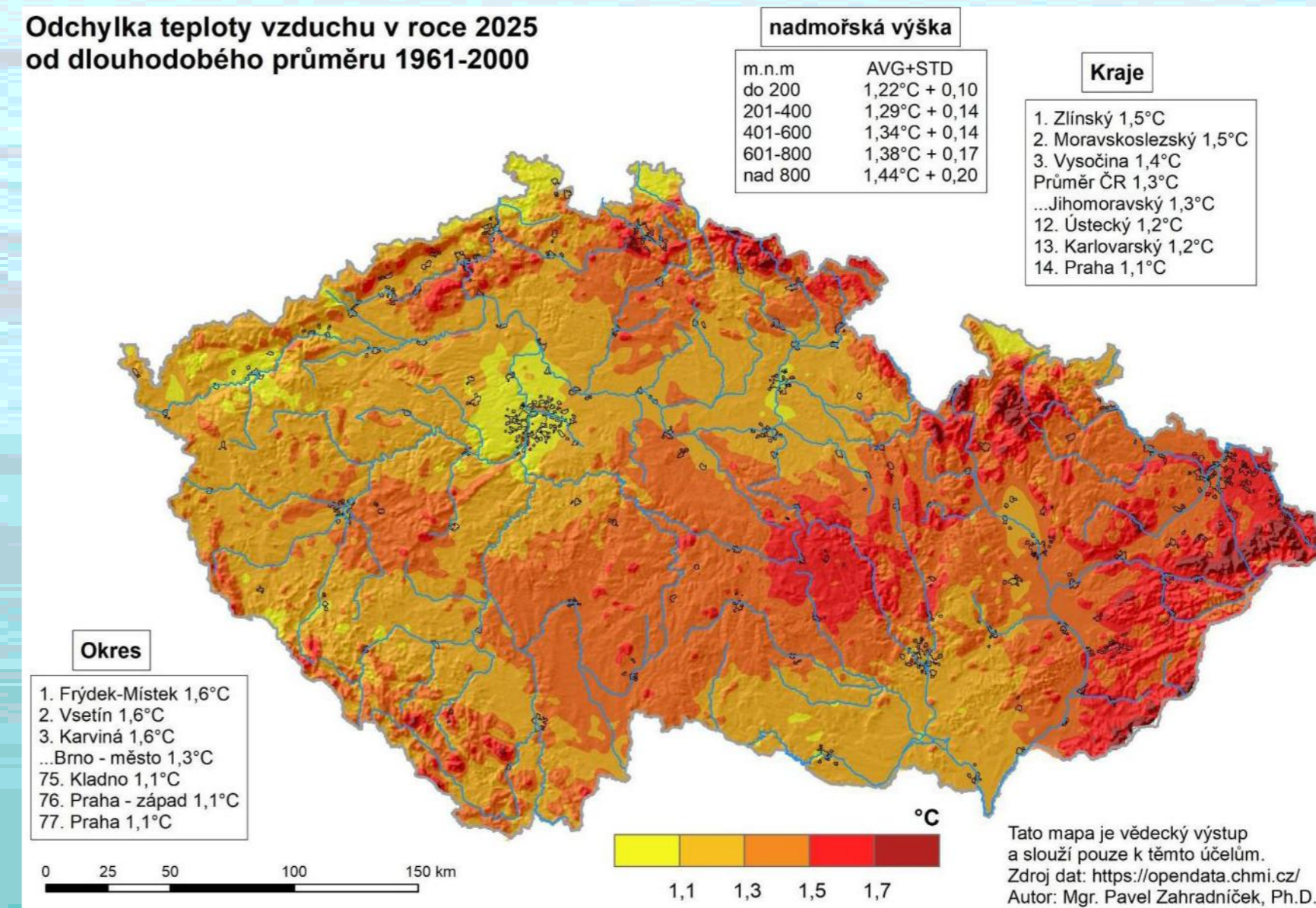
Z hlediska podzemních vod se sucho v první polovině roku projevilo výrazněji na severu Čech, v druhé polovině roku zejména v případě pramenů spíše na západě. Z hlubokých zvodní v průběhu celého roku mimořádně podnormální zůstal permokarbon západních a středních Čech (Plzeňsko), severočeská křída mezi Jizerou a Kamenicí a postupně i Podkrušnohorské pánve.

Průběh měsíčních úhrnů srážek 2025 v porovnání s dlouhodobým průměrem.

Zdroj: ČHMÚ

Odchylka teploty vzduchu v roce 2025 od dlouhodobého průměru 1961-2000

Odchylka teploty vzduchu v roce 2025 od dlouhodobého průměru 1961–2000.

Zdroj: CzechGlobe 2025

Koncepce obsahuje 43 opatření, která podporují především investice, jejichž naplňování je dlouhodobé - omezení následků sucha a nedostatku vody vyžaduje soustavnou, víceletou činnost k realizaci efektivních opatření.

Většina programů podpor je víceletá, opatření se realizují průběžně podle dostupných finančních zdrojů.

Celkově bylo na opatření k omezení následků sucha v roce 2025 vynaloženo ve všech zapojených resortech 26,9 mld. Kč, o 5 mld. Kč více než v roce 2024. Podpory ze státního rozpočtu se oproti r. 2024 zvýšily o 2,5 mld. Kč, nárůst z fondů EU činil 0,5 mld. Kč, vlastní zdroje investorů (a jiné zdroje) rovněž vzrostly o 2,1 mld. Kč.

Pomalu se rozbíhají přípravy na opatření k akumulaci vody v přehradních nádržích. Omezené finanční prostředky rovněž neumožnily výraznější rozvoj malých vodních nádrží a rybníků, ačkoliv je o tato opatření velký zájem měst a obcí, požadavky několikanásobně převyšují možnosti dostupných finančních zdrojů ze státního rozpočtu v kapitole MZe.

Finanční podpory na opatření v hlavních resortech

gestor	státní rozpočet	fondy EU	zdroje investorů	jiné zdroje (např. KÚ)	celkem
MZe	5,2	9,0	1,2	0,07	15,5
MŽP	0,2	6,6	0,05	2,8	9,6
MPO	-	1,8	-	-	1,8
celkem	5,4	17,4	1,2	2,9	26,9

Celkově bylo v roce 2025 na opatření k omezení následků sucha vynaloženo 26,9 mld. Kč, z toho národní finanční zdroje se podílely 25 %, zdroje EU 65 %, ostatní 10 %.

Vodohospodářské priority zůstávají: technická opatření k zabezpečení jednak pitné vody v dostatečném, udržitelném množství a výborné kvalitě, posílení retence vody v krajině (opatření v zemědělství), pozemkové úpravy, obnova lesů, hospodaření se srážkovými vodami, snižování spotřeby vody v průmyslu.

Nejvyšší alokace podpor byly z MZe i z MŽP věnovány rozvoji vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací, celkem 9,5 mld. Kč, což je 30 % všech prostředků.

Další nejvyšší podpory (9,2 mld. Kč) byly věnovány v oblasti zemědělských opatření na zlepšení kvality půdy, na podporu ekologického zemědělství a na pozemkové úpravy.

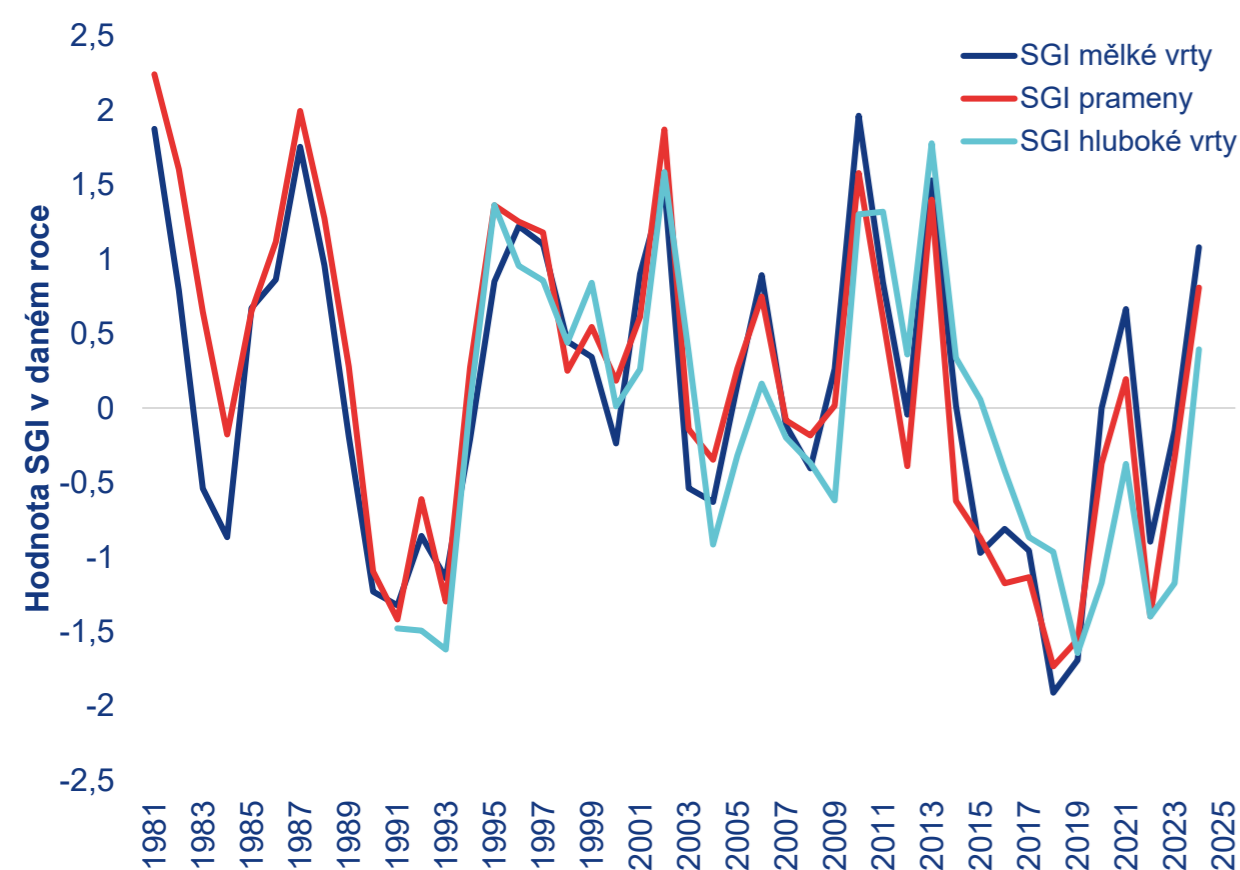
Soubor opatření	podpora investic v r. 2025 (mld. Kč)
Podpora rozvoje infrastruktury vodovodů a kanalizací VaK	8,7
Zkvalitnění vodních poměrů v krajině (malé vodní nádrže, drobné vodní toky, obnova přirozených vodních prvků)	1,7
Zlepšení kvality půdy, ochrana před erozí, ekologické a precizní zemědělství	7,5
Provádění pozemkových úprav	1,8
Podpora a obnova lesních porostů	2,3
Hospodaření se srážkovými vodami	1,0
Snižování potřeby vody v průmyslu a energetice	1,8

Finanční podpory na realizaci opatření obsažených v Konceptci ochrany před následky sucha z Ministerstva zemědělství a z Ministerstva životního prostředí

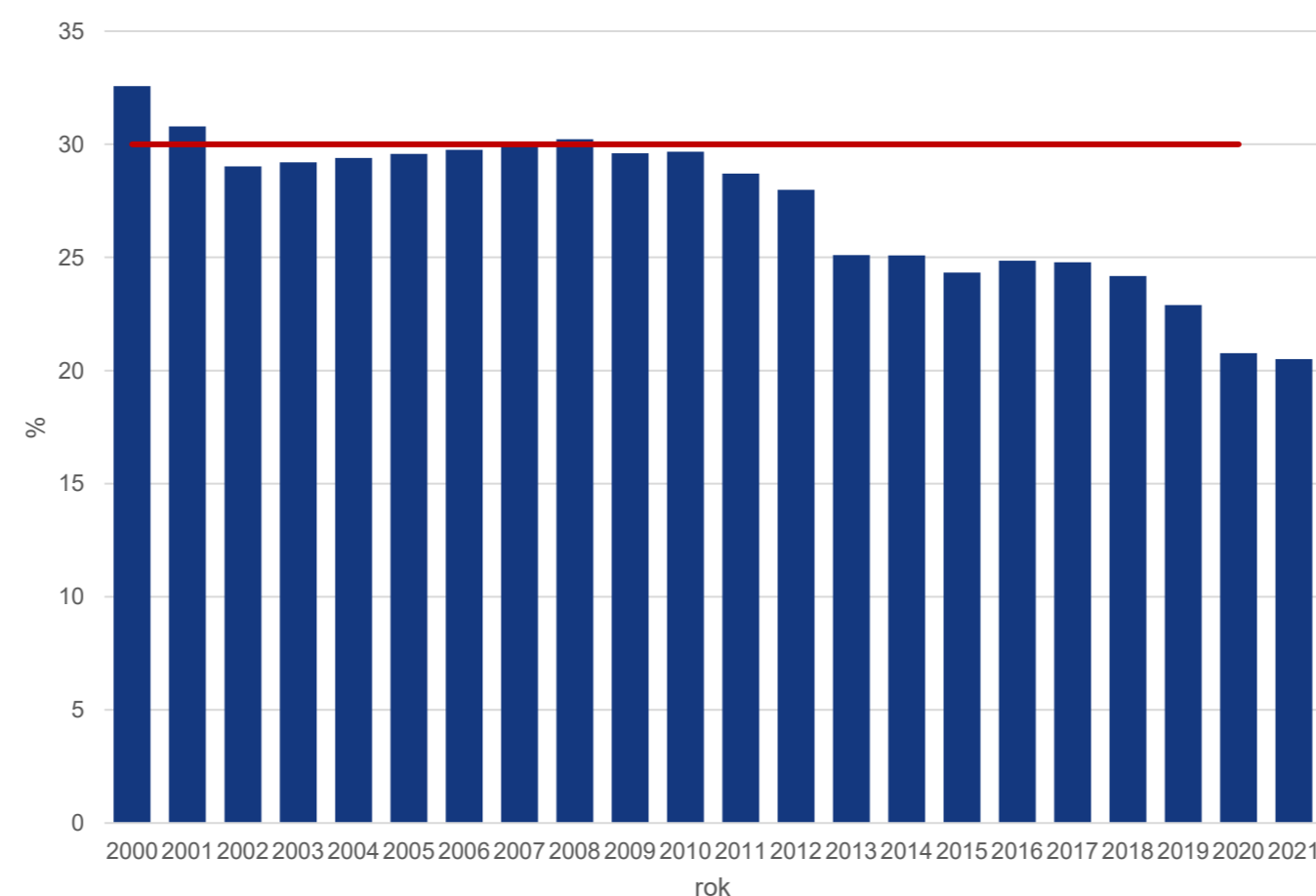
Rok	2017-18	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
MZe	21,1	13,7	14,9	16,1	13,5	20,0	13,2	15,5
MŽP	5,2	1,2	4,0	3,0	2,3	1,4	7,0	9,6
Celkem	26,3	14,9	18,9	19,1	15,8	21,4	20,2	25,1

Trend vývoje některých indikátorů sucha nebo nedostatku vody

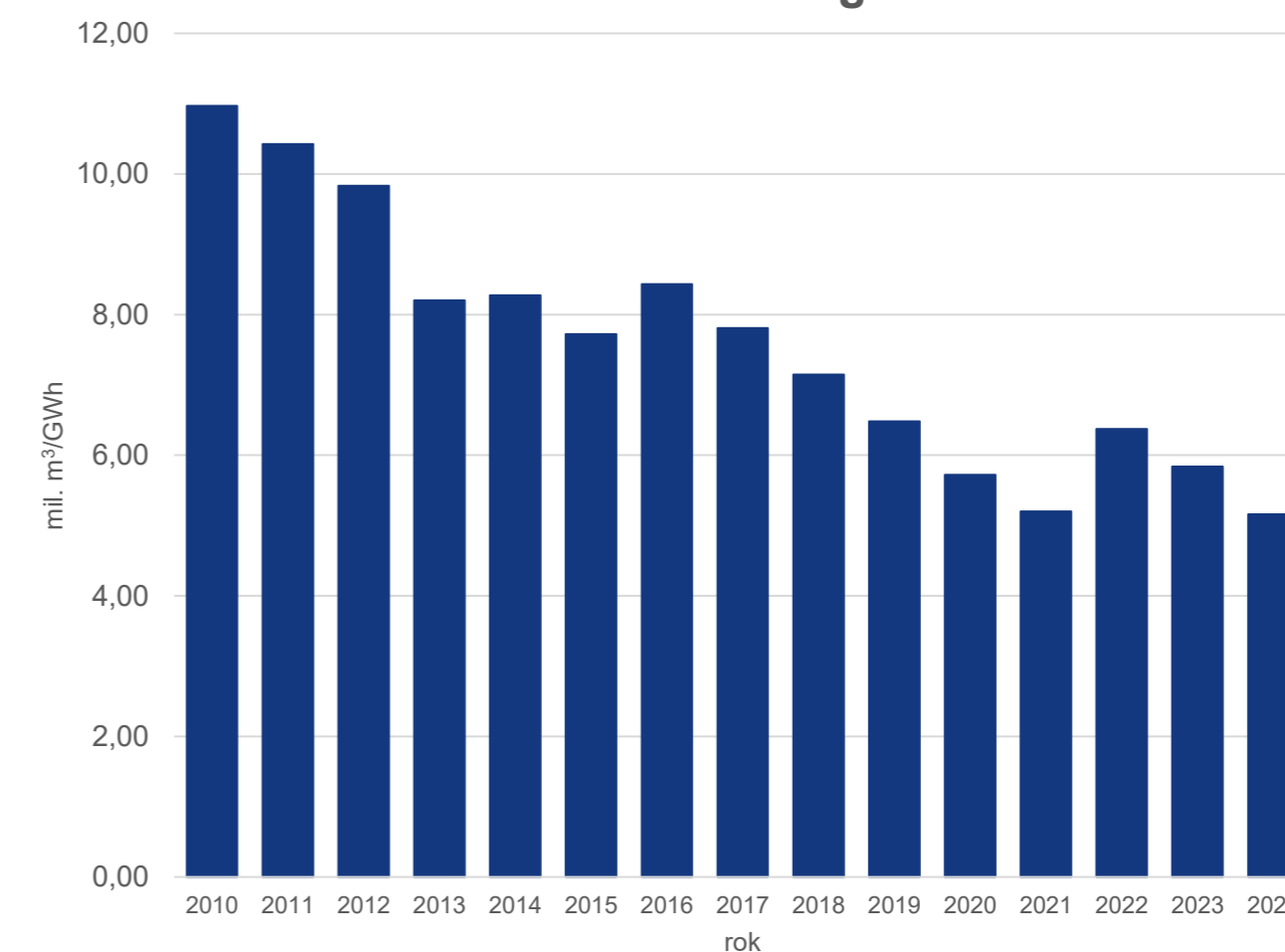
Stav hladin podzemní vody ve sledovaných lokalitách (vodních útvech)

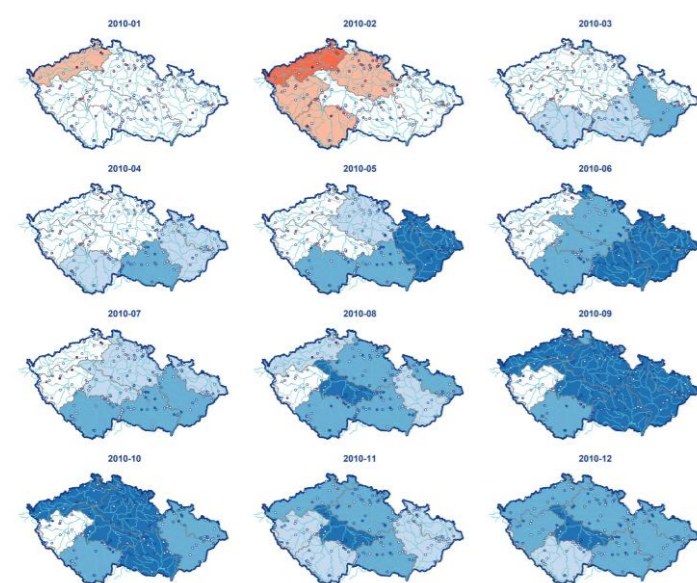
Současná míra vodního stresu - podíl objemu odebírané vody z celkového objemu disponibilní

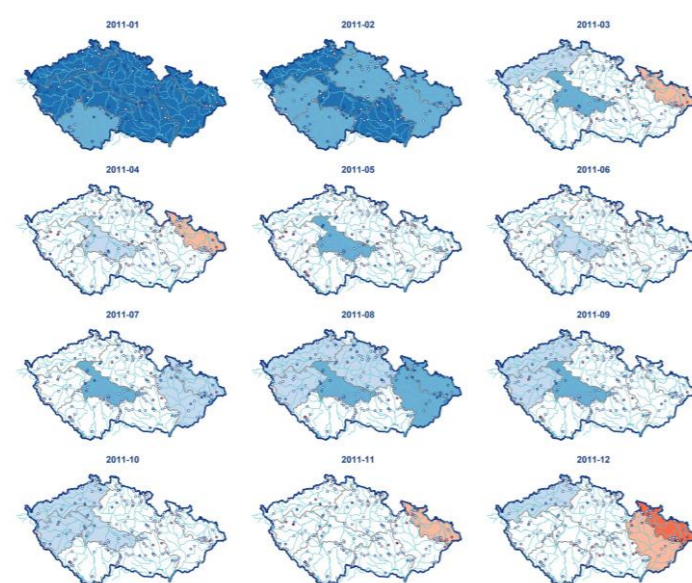
Odběry vody na 1 GWh vyrobené elektrické energie

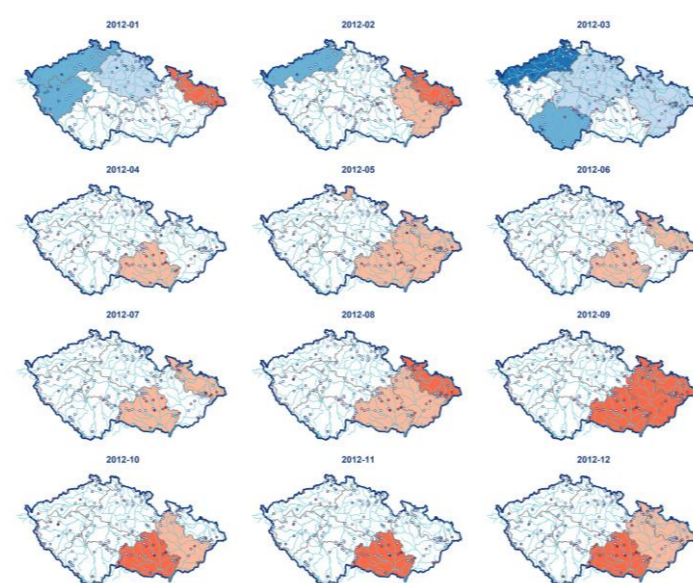
2010

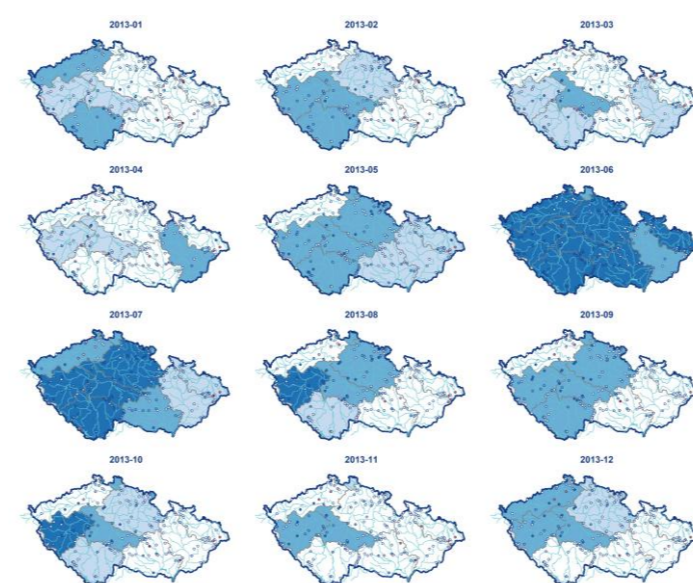
2011

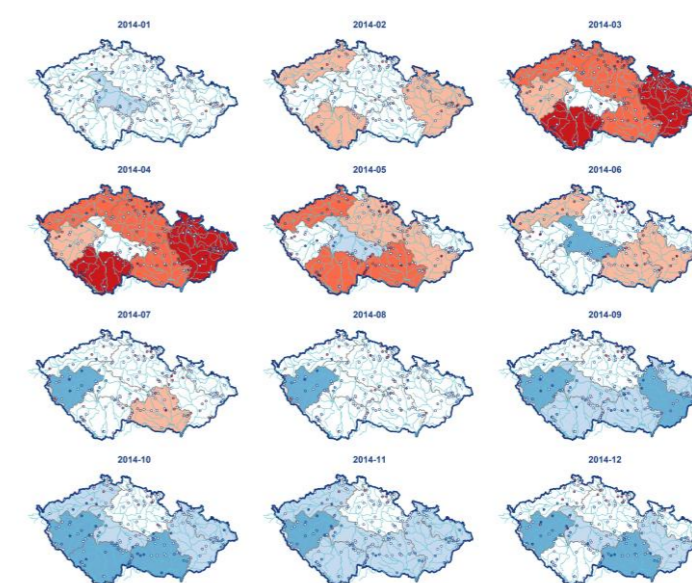
2012

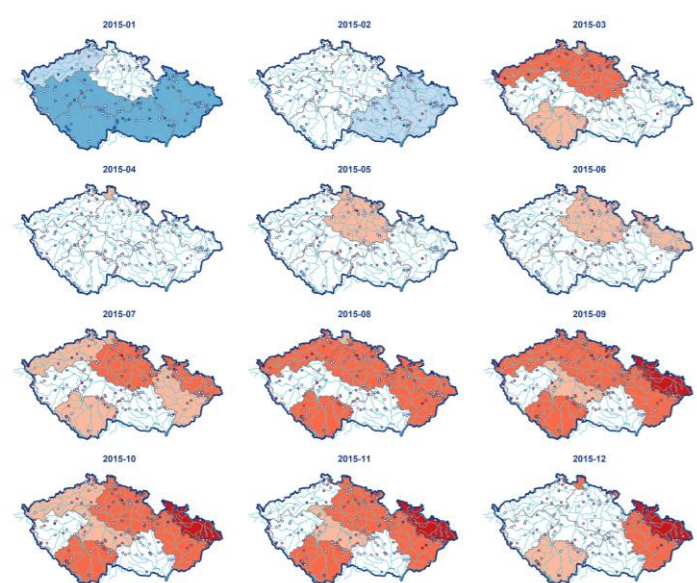
2013

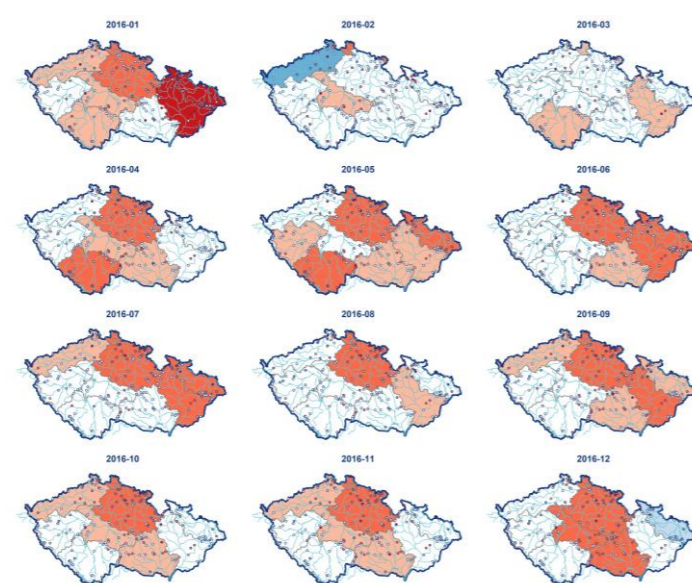
2014

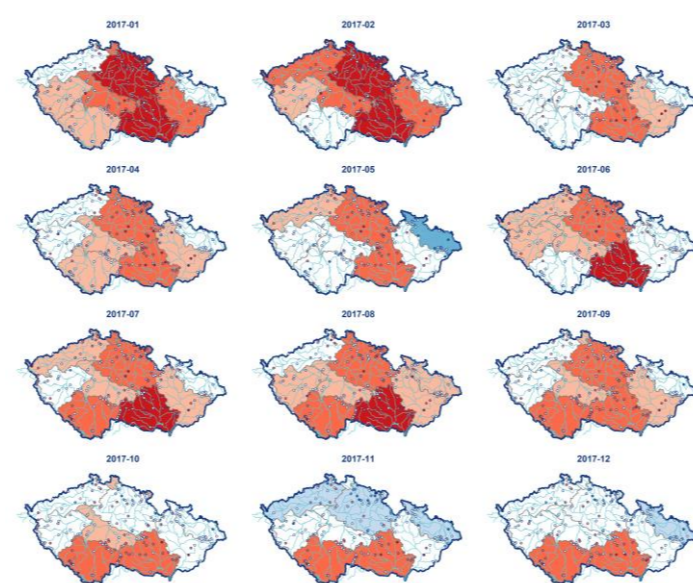
2015

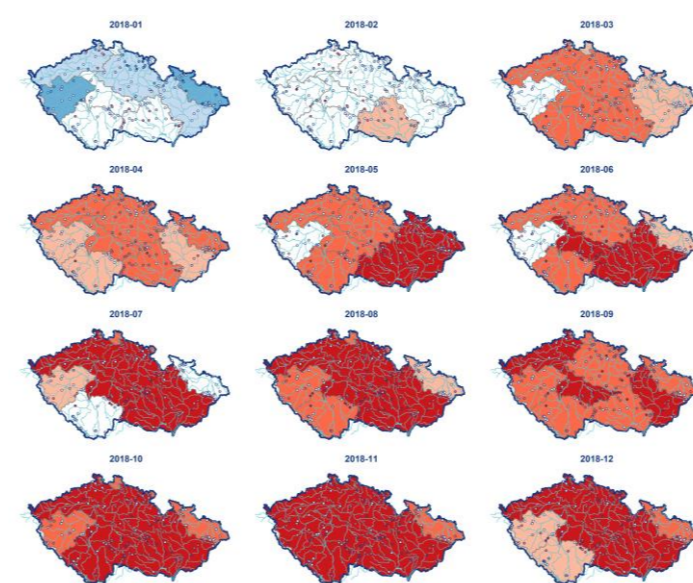
2016

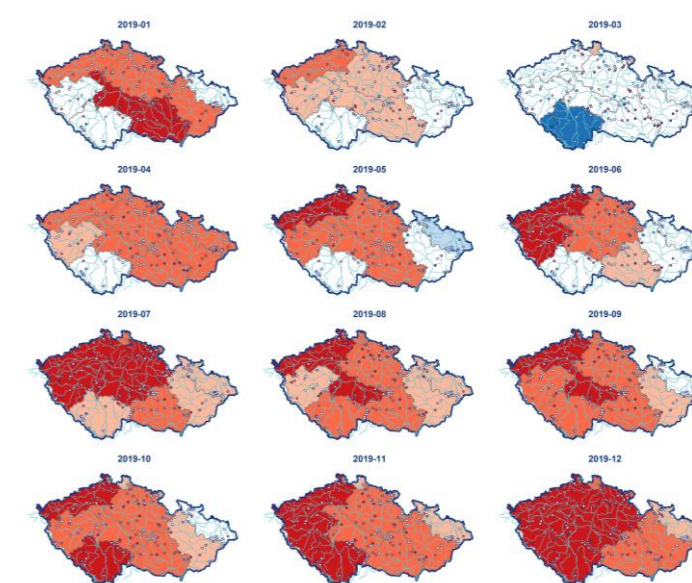
2017

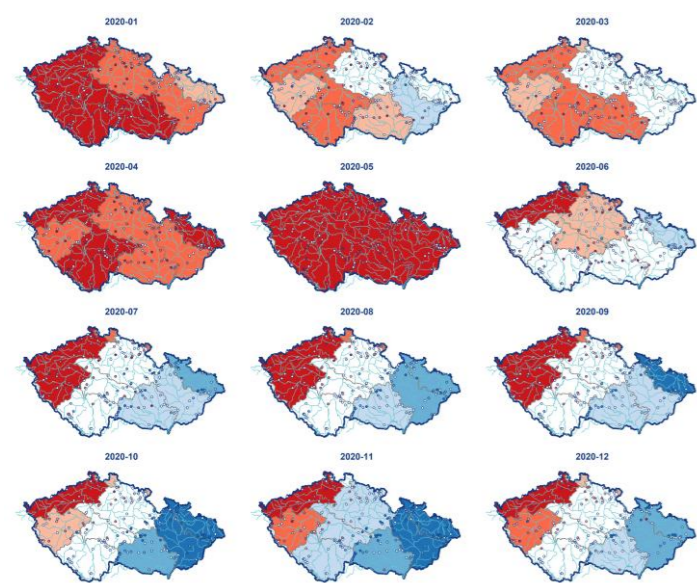
2018

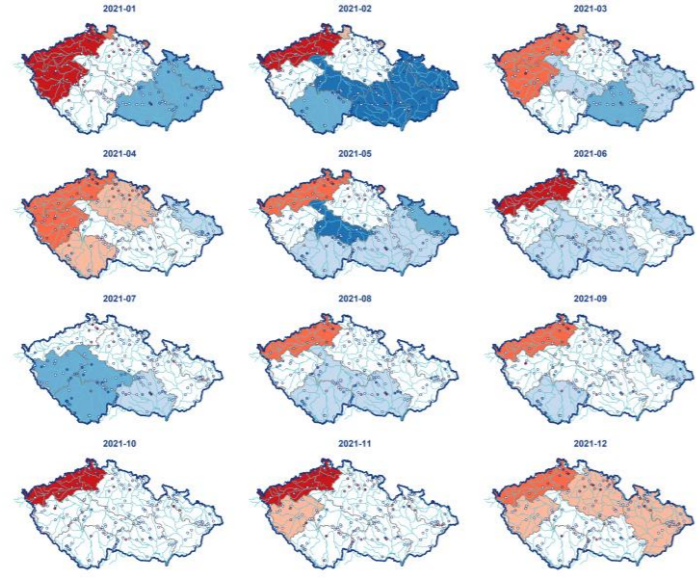
2019

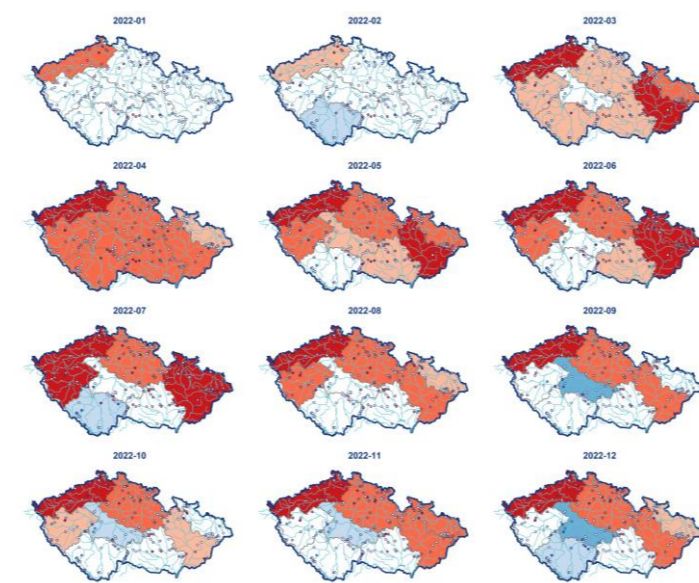
2020

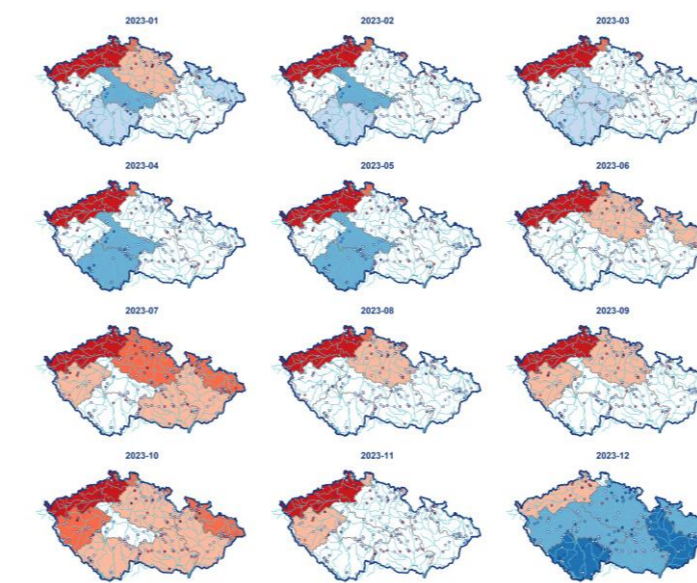
2021

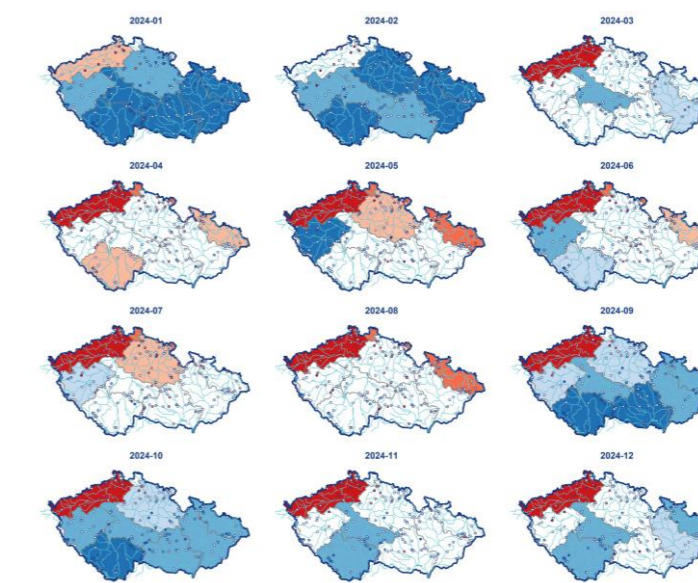
2022

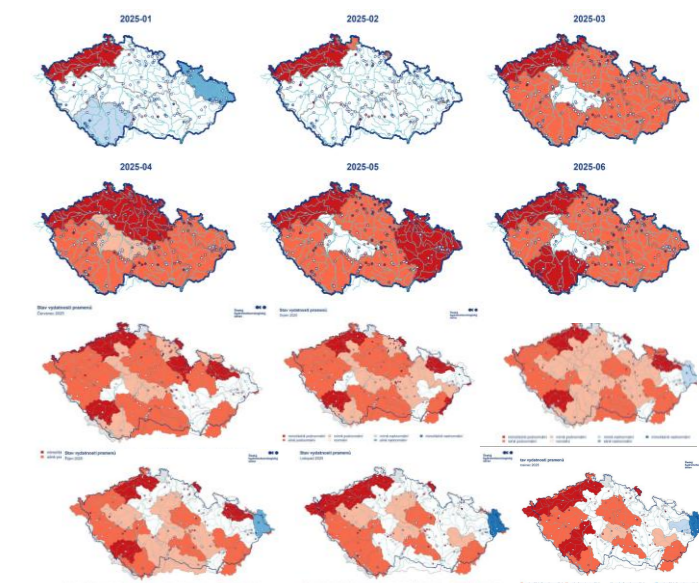
2023

2024

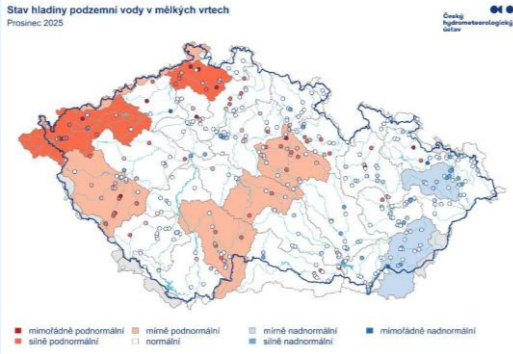
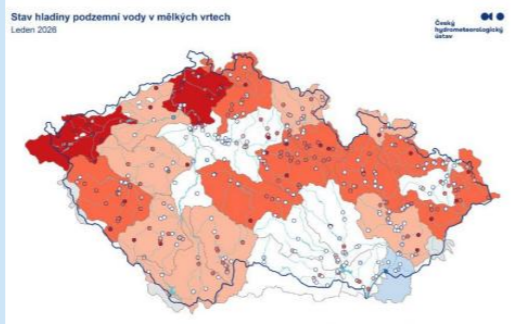
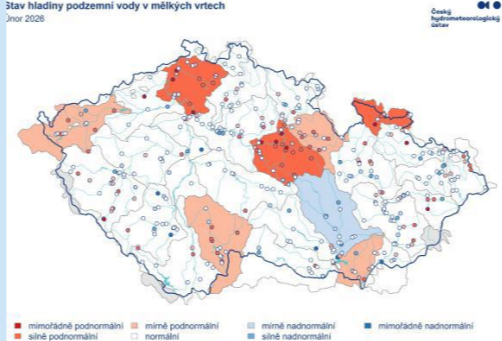
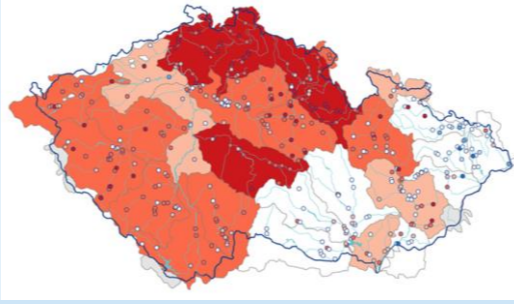
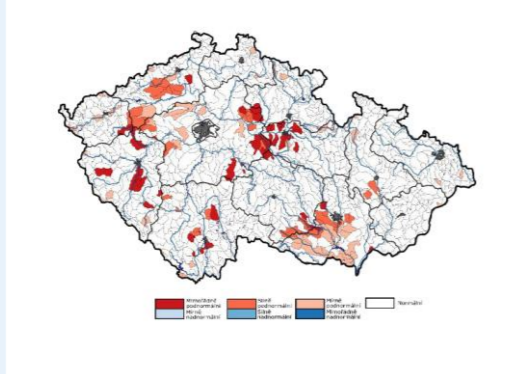
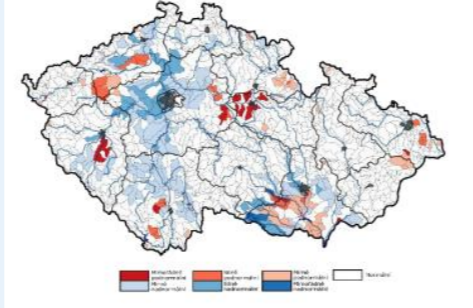

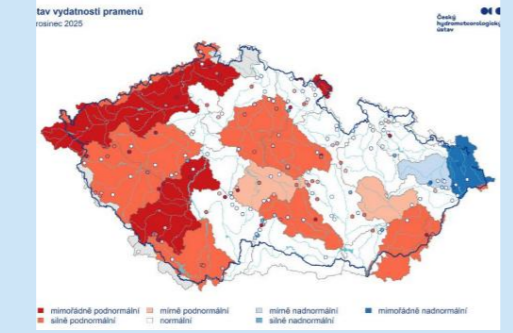
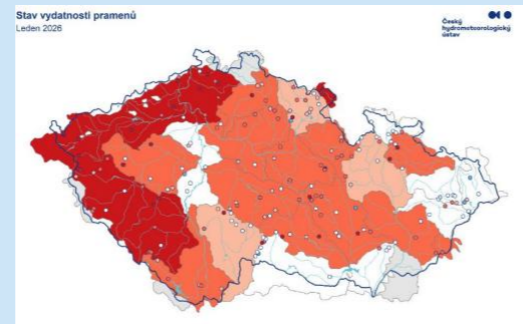
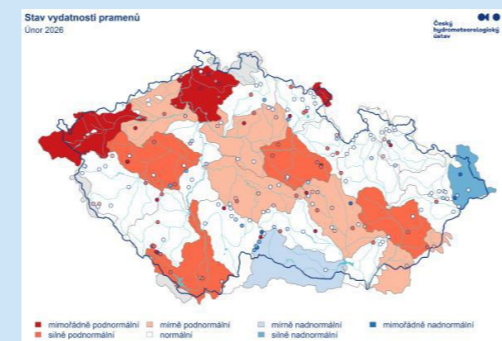
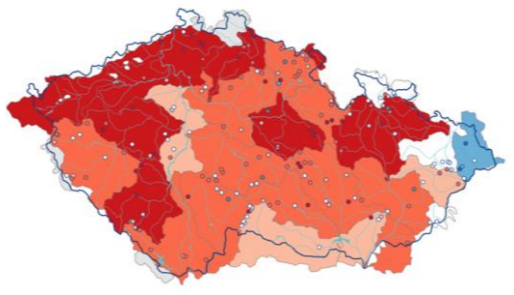

2025

Vývoj stavu pramenů v jednotlivých měsících v letech 2010 – 2025. Zdroj: Databáze „HAMR“ ČHMÚ).

Situace hydrologických poměrů v posledním období

	prosinec 2025	leden 2026	únor 2026	březen 2026	duben 2026	květen 2026	červen 2026
Hydrologické podzemní sucho							
Hydrologické povrchové sucho							
Stav pramenů							
							Zdroj: https://hamr.chmi.cz/

Děkujeme za pozornost...

pavel.puncochar@mze.gov.cz

josef.reidinger@mzp.gov.cz